

Psychologie

2012

3	Kiezen voor psychologie
5	Opbouw
12	En verder (studeren) ...
15	Studieprogramma
21	Inhoud vakken eerste jaar
28	Weekschema eerste jaar
29	Studieondersteuning
32	Studentenverenigingen
33	Gewikt en gewogen
37	Aan het werk
40	Nog meer info
42	Stadsplan

www.UGent.be/portal/pp

De informatie in deze brochure is gebaseerd op de gegevens uit de UGent-studiegids 2011-2012.

Grafisch ontwerp: www.blauwepeer.be - opmaak: www.johnnybekaert.be - druk en afwerking: www.pureprint.be

Fotografie: <http://studio-edelweiss.be>

Gedrukt met vegetale inkt op FSC-papier
en met elektriciteit voor 100 % opgewekt
uit duurzame CO2-neutrale bronnen.

Kiezen voor psychologie

Hoe komt het dat kinderen spelenderwijs een taal leren? Welk soort leiderschap is het meest effectief? Waarom worden mensen depressief en wat is daar aan te doen? Hoe ontstaan conflicten tussen mensen? Waarom zijn werknemers in het ene bedrijf minder gemotiveerd dan in het andere? Hoe help je mensen van hun slechte gewoonten af? Is intelligentie aangeboren of kun je dit trainen? Hoe komt het dat we sommige dingen zo gemakkelijk onthouden en andere zo snel weer vergeten? Wat kunnen baby's al waarnemen? Waarom voelt extreem koud water hetzelfde aan als heel warm water? Bestaan er geslachtsverschillen in de werking van de hersenen? Bovenstaande vragen illustreren het brede domein van de psychologie. Als psycholoog in spe leer je dat soort vragen op een systematische manier te bestuderen. Met behulp van wetenschappelijke methoden en aan de hand van onderzoeksresultaten zoek je naar antwoorden.

Durf Denken: dat is het credo van de Universiteit Gent. **Kritische en onafhankelijke breinen** studeren, onderzoeken, werken aan de Universiteit Gent. Ieder jaar dragen we deze boodschap uit via een creatieve en onderscheidende campagne. Ieder jaar roepen we onszelf en de buitenwereld op om mee te durven denken.

Een studie psychologie zet je aan tot kritisch denken omdat er zoveel visies en theorieën zijn die een bepaald fenomeen verklaren.

Cedric, 3de jaar bachelor

Wat is psychologie?

Psychologie heeft zich door de jaren heen meer en meer geprofileerd als een strikt wetenschappelijke discipline met een eigen methodologie. Vandaag omschrijven wetenschappers psychologie als de wetenschap over oorzaken en gevolgen van menselijk gedrag, en hoe deze kennis dienstig kan zijn voor de psychische hulpverlening en begeleiding van mensen in diverse situaties zoals in het gezin, op school, het werk ...

Het gaat daarbij niet alleen om het direct waarneembare gedrag, zoals de manier waarop een kind om aandacht vraagt, maar ook om het indirect waarneembare gedrag zoals denken, voelen, de persoonlijke geaardheid. Het begrip gedrag moet dus steeds ruim opgevat worden en ook steeds in samenhang bekeken worden met de situatie, de totale persoonlijkheid en ook met de reactie van de anderen op dat gedrag.

Finaliteit van de opleiding psychologie

De opleiding Psychologie wil een solide wetenschappelijke basis bieden voor een zelfstandig en verantwoord psychologisch handelen. De opleiding is dan ook gericht op een beroepsuitoefening als psycholoog bij het beëindigen van de opleiding. Het afstuderen vormt evenwel geen eindpunt: levenslang leren en openstaan voor nieuwe ontwikkelingen is een belangrijke doelstelling. Concreet betekent het dat de afgestudeerde psycholoog in staat moet zijn om zelfstandig en kritisch kennis te nemen van de vakliteratuur en die systematisch op te volgen. De psycholoog moet beschikken over vaardigheden in verband met onderzoeksmethoden, verwerking van onderzoeksgegevens, interpretatie en diagnostiek met het oog op het verlenen van wetenschappelijk verantwoorde adviezen, interventies of hulp. De psycholoog beschikt over communicatieve vaardigheden in de omgang met professionals uit dezelfde of uit andere disciplines en/of cliënten.

Opbouw

Bachelor

In de opleiding tot Bachelor in de psychologie (180 studiepunten) verwerft de student een brede kennis van de psychologische disciplines en leert die inzichten aanwenden in onderzoek en praktijk. De opleiding voorziet daartoe in een stevige wetenschappelijke basis, een verkenning van de belangrijke praktijkvelden klinische psychologie, experimentele psychologie, bedrijfspsychologie en personeelsbeleid, en biedt een coherent geheel van vaardigheidsleren op het gebied van onderzoeksmethoden, verwerking van onderzoeksgegevens, interpretatie en psychodiagnostiek.

> Het eerste jaar

Het eerste jaar van de opleiding biedt een brede basisvorming in de psychologische disciplines en een kennismaking met de belangrijkste principes van wetenschappelijk onderzoek, ondersteund door een aantal selectief gekozen verbredingsvakken.

De student Psychologie maakt kennis met de processen aandacht, geheugen, taal, redeneren, probleem oplossen, oordelen en beslissen.

De normale en de vertraagde ontwikkeling worden bestudeerd, evenals de ontwikkelingsstoornissen en de psychopathologie.

De student leert tevens de mens situeren in zijn interpersoonlijke, sociale en culturele context en verwerft kennis omtrent de verschillen tussen mensen en over de biologische basis van de psychologische processen.

> Het tweede en derde jaar

Het tweede en derde jaar van de opleiding is gericht op de verdieping van de psychologische basisdisciplines, en van de methodisch-technische opleidingsonderdelen.

Dieper graven

In deze brochure ligt de nadruk op de bacheloropleiding en op het eerste jaar van die bachelor in het bijzonder. Een vlotte start is immers cruciaal. Het eerste jaar van een universitaire opleiding is echter vaak vrij algemeen en de vakspecialisatie gebeurt pas in de daaropvolgende bachelorjaren of in de master. Het is daarom ook altijd interessant om het vakkenpakket van de verdere jaren grondig te bekijken. Dat kan via de website www.opleidingen.UGent.be (in de rechterkolom kun je naar de opleiding van je keuze gaan en kijken wat elk vak inhoudt). Net die vakken zullen het gezicht van je opleiding bepalen en geven een beeld van wat je later écht te wachten staat.

De gemeenschappelijke vakken

Volgende psychologische kernvakken staan dan ook op het programma: *Algemene psychologie, Psychologische functieleer, Leerpsychologie, Ontwikkelingspsychologie, Sociale psychologie, Differentiële psychologie, Sociale cognitie en groepsprocessen, Neuropsychologie, Persoonlijkheidspsychologie*. De *Geschiedenis van de psychologie* laat toe de psychologische discipline in haar historische context te situeren.

De biologische disciplines, met de vakken *Erfelijkheidsleer* en *Fysiologie* laten toe tot een beter inzicht te komen in de biologische fundering van de psychologische processen en hun uitingen in gedrag en beleving.

Basiskennis en -vaardigheden inzake wetenschappelijk onderzoek verwerft de student in de methodisch-technische vakken als *Methodologie, Statistiek, Psychometrie* en *Onderzoeksmethoden*. Als verbredingsvakken dragen *Sociologie, Filosofie* en *Logica en wetenschapsfilosofie* bij tot het kritisch reflecteren over het vakgebied.

Met de vakken *Inleiding bedrijfspsychologie* en *Inleiding klinische psychologie* verwerft de student voldoende inzicht in twee brede werkterreinen van de psychologie om een oriëntatie naar een afstudeerrichting toe te laten.

> Drie afstudeerrichtingen

In het derde jaar kan je kiezen tussen drie afstudeerrichtingen.

In de afstudeerrichting **Klinische psychologie** verwerft de student inzicht in de psychopathologie en in de ontwikkelingspsychopathologie, in de diagnostische methoden en psychologische interventie. De vakken *Psychodiagnostiek* en *Klinische psychodiagnostiek* geven de eerste toepassing van de opgedane inzichten naar de praktijk van het diagnostisch onderzoek. *Neurologie* en *Fysiopathologie* dragen bij tot een verdiepend inzicht in de biologische basis van het gedrag en de implicaties hiervan voor de psychopathologie.

In de afstudeerrichting **Bedrijfspsychologie en personeelsbeleid** verwerft de student inzicht in de interactie persoon-arbeid-organisatie door studie van de theoretische grondslagen van het personeelsbeleid, de arbeidspsychologie en de organisatiepsychologie. De student verwerft, op een inleidend niveau, inzicht in de consumentenpsychologie en industriële relaties. De student verwerft inzicht in bedrijfspsychologische processen en maakt zich essentiële bedrijfspsychologische vaardigheden eigen.

In de afstudeerrichting **Theoretische en experimentele psychologie** verwerft de student kennis met betrekking tot de werking en de neuronale basis van cognitieve en aan cognitie gerelateerde processen, zoals bijvoorbeeld taal, geheugen en aandacht. Er wordt een verdiepend inzicht geboden in de theoretische basis van cognitie en van emotieve processen in relatie tot cognitie. Deze fundamentele kennis wordt verder ook gerelateerd aan vraagstellingen binnen bijvoorbeeld de sociale psychologie, de (experimentele) psychopathologie of de gezondheidspsychologie. Daarnaast verwerft de student ook een aantal belangrijke vaardigheden die fundamenteel zijn voor het plannen en opzetten van experimenteel-psychologisch onderzoek.

Internationalisering

In alle opleidingen bestaan er samenwerkingsprogramma's met partneruniversiteiten. Een deel van je studietijd doorbrengen aan een buitenlandse universiteit is een unieke kans. Het bekendste uitwisselingsprogramma is wellicht 'Erasmus' waarbij beurzen ter beschikking worden gesteld binnen de Europese Unie. Soms kan je al vanaf het derde bachelorjaar een semester of een jaar 'op Erasmus gaan'. De studieperiodes worden integraal in rekening gebracht voor je normale studieloopbaan zodat je geen studievertraging oploopt. Op die manier geef je een extra dimensie aan je studie en behaal je een Vlaams diploma met Europese allure. Een aantal opleidingen voorziet ook uitwisselingen buiten Europa en buitenlandse stages behoren eveneens tot de mogelijkheden.

Of Science...

Om de internationale herkenbaarheid te vergroten, luidt de officiële titel op het diploma 'Bachelor/Master of Science in de psychologie'.

Masterproef

De master eindigt met een masterproef. Het is een persoonlijk wetenschappelijk werk over een onderwerp naar keuze. Die keuze gebeurt in overleg met de promotor, dat is de professor die het werk begeleidt, samen met de wetenschappelijke staf. Het is de zelfstandige uitwerking van een wetenschappelijk onderwerp en houdt een zekere verdere specialisatie in, een element waarnaar tijdens een sollicitatie dikwijls wordt gevraagd. De masterproef is een belangrijk en omvangrijk onderdeel van de masteropleiding.

Master

De opleiding tot Master in de psychologie (120 studiepunten) leidt tot de beroepsuitoefening als psycholoog. De vier afstudeerrichtingen hebben elk een eigen opbouw en finaliteit.

De afstudeerrichting **Klinische psychologie** onderzoekt de relatie tussen gedrag, cognitie en emotie enerzijds, en ziekte en gezondheid anderzijds. Veel voorkomende problemen bij kinderen, jongeren of volwassenen zoals ontwikkelingsstoornissen, angst, depressie, delinquentie, eetstoornissen, verslaving, psychosen, relatieproblemen en/of seksuele problemen, zijn onderwerp van studie. Bij de gezondheidspsychologie vormen gezondheidspromotie en psychologische interventie bij tal van lichamelijke aandoeningen (kanker, diabetes, astma, chronische pijn ...) de kern. Gespreksvaardigheden, methoden van gezondheidspromotie, en methoden van hulpverlening bij kinderen, jongeren en volwassenen staan centraal.

De afstudeerrichting **Bedrijfspsychologie en personeelsbeleid** vormt psychologen die op een wetenschappelijk verantwoorde wijze de geïntegreerde rol van expert/facilitator kunnen waarmaken in drie specialismen: personeelsbeleid, organisatiepsychologie en arbeidspsychologie. Daarnaast biedt de afstudeerrichting een verdieping op het vlak van de consumentenpsychologie en industriële relaties, bv. problemen rond arbeidsduurverkorting, loopbaanbegeleiding, het opstellen van een assessment-center bij selectie, het geven van trainingen, het uitwerken van een prestatiebeoordelingssysteem.

De afstudeerrichting **Theoretische en experimentele psychologie** is een bij uitstek onderzoeksgericte opleiding. De oplossingen van problemen met betrekking tot menselijk gedrag, cognitie en beleving in de context van onderzoek, onderwijs en interdisciplinaire teams worden bestudeerd. In deze afstudeerrichting leren de studenten Psychologie op een zelfstandige wijze wetenschappelijk onderzoek plannen, uitvoeren, en beoordelen.

De afstudeerrichting **Onderwijs** richt zich naar diegenen die na het afstuderen als Master in de psychologie in het onderwijs willen gaan werken. Ze omvat 30 studiepunten van de in totaal 60 studiepunten uit de Specifieke Lerarenopleiding. Binnen die afstudeerrichting moet men ook, via de minor, een vakkenpakket van één van de andere drie afstudeerrichtingen volgen (aansluitend op de gekozen afstudeerrichting in de bachelor). Studenten die de minor Klinische psychologie kiezen, lopen stage in een niet-klinische sector zoals bv. een CLB-centrum. Hun profiel is dus meer gericht op onderwijs en vorming en op de jongere binnen de schoolcontext. Studenten die de minor Bedrijfspsychologie en personeelsbeleid kiezen, lopen ook stage binnen een onderwijs- en vormingsgerelateerde setting zoals bv. de VDAB. Hetzelfde geldt voor de studenten die de minor Theoretische en experimentele psychologie kiezen.

In elke afstudeerrichting is er ruim plaats gemaakt voor de stage.

Studeren in het buitenland

De faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen heeft reeds een lange traditie om studenten via de kanalen van Erasmusbeurzen kansen te bieden om een deel van hun curriculum aan een buitenlandse universiteit te volgen. Verschillende vakgroepen zijn betrokken bij structurele akkoorden met collega's die in Europa tot de top van hun vakgebied behoren. De invoering van het semestersysteem biedt, nog meer dan vroeger, mogelijkheden om studiepunten aan een buitenlandse universiteit te behalen. Bovengeschetste traditie leidt ook tot een grote docentenmobiliteit: regelmatig komen buitenlandse professoren gastcolleges in Gent verzorgen. Voor nieuwe initiatieven staan medewerkers in permanent contact met de afdeling Internationale Betrekkingen van de Universiteit. Die samenwerking leidt niet alleen tot beurzen voor verblijf, maar ook tot intensieve programma's en de uitbouw van vernieuwende internationale curricula.

En verder (studeren) ...

Niet-aansluitende master

Na het afronden van een bacheloropleiding volgen de meeste studenten de rechtstreeks aansluitende master. Het is nog steeds de meest voor de hand liggende keuze. Een spoorwissel is echter ook mogelijk ... Een aantal bachelordiploma's kan doorstromen naar een masteropleiding in een ander (min of meer aanverwant) studiedomein. In sommige gevallen kan je onmiddellijk naar die master. Je kan de overstap soms ook voorbereiden door bv. in de bachelor een verbredende minor te kiezen. Kies je voor een vakgebied dat minder nauw aanleunt bij je bachelor, dan zal je je kennisniveau moeten bijwerken via een voorbereidingsprogramma. Op die manier verwerv je een brede waaier aan competenties en ben je goed gewapend om interdisciplinair te werken binnen onze complexe samenleving.

Master-na-master

Wie al een masteropleiding achter de rug heeft en de opgedane kennis nog wil verbreden of verdiepen, kan kiezen voor een master-na-masteropleiding (ManaMa). Je kan die onmiddellijk na het afstuderen volgen of later. Een ManaMa bestaat doorgaans uit 60 studiepunten en wordt vaak al gecombineerd met een eerste job. Een master na master (ManaMa) eindigt net als een initiële master (ManaBa) met een masterproef.

Specifieke Lerarenopleiding

De specifieke lerarenopleiding (SLO) leidt tot het diploma van leraar. Het diploma geeft officiële onderwijsbevoegdheid voor de tweede en de derde graad van het secundair onderwijs. De opleiding legt echter ook

een basis voor een ruimere educatieve vorming met het oog op een lesopdracht in het hoger onderwijs (professionele bachelors). Met dat diploma kan je ook opleidingen geven in bedrijven en andere educatieve sectoren. De opleiding steunt op algemeen pedagogisch-didactisch gerichte cursussen en op de vakdidactiek van de eigen studierichting. Studenten leren er de begrippen, redeneringen en processen uit het eigen vakgebied vertalen naar leerlingen toe. De opleiding heeft een studieomvang van 60 studiepunten, waarvan 30 studiepunten theorie en 30 studiepunten praktijk.

Sommige masteropleidingen (van minstens 120 studiepunten) voorzien in hun structuur de mogelijkheid om tot 30 studiepunten van het theoretische gedeelte op te nemen. De praktijk bestaat uit stage: dat kan een klassieke stage zijn (oefeningen en stage in scholen) of een (betaalde) ingroe- of LIO (Leraar-In-Opleiding)-baan.

Doctoraat

Doctoreren is een doorgedreven vorm van specialisatie rond een bepaald onderwerp in een bepaald onderzoeksdomein. Na een intensieve periode van origineel wetenschappelijk onderzoek schrijf je de resultaten neer in een proefschrift dat je verdedigt voor de examenjury. Na slagen krijg je de titel van doctor. Het is de hoogste graad die kan worden uitgereikt door een Vlaamse universiteit. Basisvoorwaarde is uiteraard een diepgaande interesse voor een bepaald vakgebied, gekoppeld aan een brede maatschappelijke belangstelling én de bereidheid om je een aantal jaren in te zetten voor vernieuwend wetenschappelijk onderzoek.

De meeste doctorandi zijn in die periode tewerkgesteld aan de universiteit als wetenschappelijk medewerker of in het kader van één of ander onderzoeksproject. Een hoge graad van expertise en de gepaste omkadering zijn alvast aanwezig. Een doctoraatstitel kan een belangrijke troef zijn voor leidinggevende en creatieve (research)functies, niet in het minst door de internationale ervaring die de doctoraatsstudent opbouwt. De titel van doctor is ook een voorwaarde voor wie een academische carrière binnen de universiteit of een andere wetenschappelijke instelling ambieert.

Na mijn studies zal ik waarschijnlijk een master na master Conflict and Development volgen en daarna zou ik dan misschien graag werken bij een internationale ontwikkelingsorganisatie. Ik denk dat je met alle universitaire diploma's heel wat mogelijkheden hebt. Ik ken veel mensen die nu iets totaal verschillends aan het doen zijn dan waarvoor ze gestudeerd hebben.

Sigfried, 3de jaar bachelor

In het schema bij de rubriek ‘Opbouw’ vind je een paar voorbeelden van specifieke vervolgopleidingen.

Postgraduaat

Een aantal opleidingstrajecten voorziet een verdere professionele vorming na het voltooien van een bachelor- of masteropleiding. Die postgraduaatsopleidingen verdiepen of verbreden een aantal competenties en omvatten ten minste 20 studiepunten. Na afloop van een postgraduaatsopleiding krijg je een postgraduaatsgetuigschrift of bv. een diploma met bepaalde beroepstitel.

Permanente vorming

Alle opleidingsprogramma’s die niet leiden tot een formeel diploma zijn gebundeld onder de term ‘permanente vorming’. De programma’s zijn zeer uiteenlopend qua omvang en duur. Ook de toelatingsvoorwaarden zijn erg verschillend afhankelijk van de opleiding.

Bruggen van het professioneel hoger onderwijs naar de UGent

Een schakelprogramma tot Master in de psychologie wordt aangeboden aan volgende professionele bachelors (PBA):

- ✗ PBA in de orthopedagogie
- ✗ PBA in de verpleegkunde
- ✗ PBA in de vroedkunde
- ✗ PBA in de logopedie en de audiologie
- ✗ PBA in de ergotherapie
- ✗ PBA in de toegepaste psychologie
- ✗ PBA in het sociaal werk.

Het schakelprogramma omvat 90 studiepunten. Er wordt aangeraden dit programma over twee jaar te spreiden door middel van een geïndividualiseerd traject. Aan de professionele bachelors in de toegepaste psychologie wordt een gereduceerd schakelprogramma van 60 studiepunten aangeboden dat binnen één academiejaar kan afgelegd worden. Met het oog op de latere instroom in de masteropleiding bestaat het schakelprogramma in vier varianten, één per afstudeerrichting. Wie het schakelprogramma met succes aflegt, kan rechtstreeks instromen in de masteropleiding. Voor meer info kan je terecht bij de facultaire trajectbegeleider (p. 31).

1ste jaar Bachelor psychologie

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Algemene psychologie	8	1
Ontwikkelingspsychologie I	6	1
Psychologische functieleer I	6	2
Sociale psychologie I	4	1
Differentiële psychologie	4	2
Geschiedenis van de psychologie	4	2
Statistiek I	8	1
Methodologie	5	1
Erfelijkheidsleer	3	1
Fysiologie	6	2
Filosofie	3	2
Sociologie	3	2

Semestersysteem

Alle opleidingen zijn georganiseerd volgens het semestersysteem. Dat wil zeggen dat het academiejaar opgesplitst is in twee semesters. Het is een stimulans om regelmatig te werken vanaf het begin van het academiejaar. Elk semester eindigt met de examens over de vakken van dat semester. Zo krijg je al halfweg het academiejaar feedback over je vorderingen, je manier van werken enz. Een heel beperkt aantal vakken wordt nog gedoceerd over de twee semesters heen (jaarvakken). Meestal gaat het dan om zgn. integratievakken zoals masterproef, projecten, seminariewerken ...

Studiepunten

Studiepunten (sp) verwijzen naar de omvang van een vak/opleiding. Elk ‘jaar’ bestaat uit 60 sp verdeeld over de verschillende vakken. Bij het bepalen van het aantal studiepunten wordt niet alleen rekening gehouden met het aantal uren les, oefeningen, practica ... maar ook met de tijd die nodig is om alles te verwerken. Meer details over de verhouding aantal uren les/oefeningen/practica/persoonlijke verwerking ... vind je op www.studiegids.UGent.be. Ga via de faculteit en je opleiding naar het vak van je keuze.

2de jaar Bachelor psychologie

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Psychologische functieer II	6	1
Ontwikkelingspsychologie II	5	1
Leerpsychologie	5	2
Sociale cognitie en groepsprocessen	5	1
Statistiek II	6	2
Psychodiagnostiek I	4	2
Psychometrie	5	1
Klinische psychodiagnostiek I	5	2
Psychiatrie	5	1
Inleiding bedrijfspsychologie	5	2
Inleiding klinische psychologie	5	2
Logica en wetenschapsfilosofie	4	1

3de jaar Bachelor
klinische psychologie

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Neuropsychologie	4	1
Onderzoeksmethoden I	6	2
Onderzoeksmethoden van de psychologie	6	2
Psychodiagnostiek II	5	2
Wetgeving en documentatie in verband met het beroep	4	1
Persoonlijkheidspsychologie I en II	5	2
Klinische psychodiagnostiek II	7	1
Klinische psychologie	5	1
Klinische ontwikkelingspsychologie	5	1
Relatie- en gezinsstudies	4	2
Psychodynamische consultatie	5	2
Eén vak te kiezen uit:		
Fysiopathologie	4	2
Neurologie	4	2

3de jaar Bachelor
bedrijfspsychologie en personeelsbeleid

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Neuropsychologie	4	1
Onderzoeksmethoden I	6	2
Onderzoeksmethoden van de psychologie	6	2
Psychodiagnostiek II	5	2
Wetgeving en documentatie in verband met het beroep	4	1
Persoonlijkheidspsychologie I	4	2
Personeelsbeleid I	8	2
Organisatiepsychologie I	7	1
Arbeidspsychologie I	7	1
Bedrijfspsychologische processen en -vaardigheden	4	2
Bedrijfseconomie	5	1

3de jaar Bachelor
theoretische en experimentele psychologie

OPLEIDINGSONDERDEEL	SP	SEM
Neuropsychologie	4	1
Onderzoeksmethoden I	6	2
Onderzoeksmethoden van de psychologie	6	2
Psychodiagnostiek II	5	2
Wetgeving en documentatie in verband met het beroep	4	1
Persoonlijkheidspsychologie I	4	2
Gezondheidspsychologie I	5	J
Paradigmata en instrumenten van de experimentele psychologie	10	J
Cognitieve psychologie I	6	2
Cognitie en emotie	5	1
Neurologie	5	2

Na de bachelor

Een korte beschrijving van de inhoud van de rechtstreeks aansluitende master(s) vind je al in deze bachelorbrochure onder ‘opbouw’. Het concrete vakkenpakket kan je raadplegen via de website www.opleidingen.UGent.be. Afzonderlijke brochures over de masteropleidingen, gebundeld per faculteit, zijn te verkrijgen op eenvoudige aanvraag bij het Adviescentrum voor Studenten.

Inhoud vakken eerste jaar

> Algemene psychologie

In de cursus wordt een overzicht geboden van een aantal belangrijke bevindingen uit de wetenschappelijke psychologie.

In een eerste, inleidend deel wordt nagegaan waarin de wetenschappelijke psychologie verschilt van de voorwetenschappelijke verwachtingen die mensen (studenten) hebben over de psychologie.

Vervolgens komen 11 hoofdstukken aan bod:

- × 'wat is psychologie?'
- × gewaarwording;
- × de waarneming;
- × bewustzijn en aandacht;
- × conditionering en leren;
- × onthouden en vergeten;
- × denken en taal;
- × motivatie en emotie;
- × psychopathologie;
- × therapievormen;
- × toegepaste psychologie.

Grote aanpassingsmoeilijkheden had ik niet echt. De vakken waren interessanter dan ik verwacht had. Dat komt doordat de wetenschappelijkheid van psychologie zeer hard benadrukt wordt. Daar schrok ik zelfs in het eerste jaar van en daardoor vond ik de opleiding nog degelijker en plezieranter.

Anne, masterstudente

> Ontwikkelingspsychologie I

Deze cursus is bedoeld als een systematische inleiding in de verschillende takken (fysieke, sociale, emotionele, morele en cognitieve) van de ontwikkelingspsychologie. Verschillende klassieke ontwikkelings-theorieën komen aan bod, waaronder de theorieën van Piaget, Bowlby, Kohlberg, Erikson en Vygotski. In het theoretische gedeelte worden verschillende ontwikkelingslijnen op een leeftijdsgebonden wijze, gaande van de prenatale fase tot de volwassenheid, gepresenteerd. Doorheen de cursus wordt aandacht geschonken aan de wederkerige impact die deze verschillende ontwikkelingen op elkaar uitoefenen en aan de intern logische opeenvolging van verschillende fases binnen één bepaalde ontwikkelingslijn. Op deze manier wordt gepoogd om meer diepgaand inzicht in de materie te bevorderen. In de practica kunnen de studenten kiezen uit drie verschillende ontwikkelingsthema's. Op deze thema's wordt eerst dieper ingegaan vanuit theoretisch standpunt (twee stukken theorie worden over twee practica gespreid en de theorie wordt ondersteund door videomateriaal). Daarna voeren de studenten in groep twee concrete opdrachten uit, waarbij de theorie in de praktijk wordt omgezet. De bedoeling is om concreet gedrag te leren observeren vanuit een theoretisch standpunt. Deze opdrachten worden dan concreet verder uitgewerkt tijdens de practica sessies. Bij het uitwerken van deze opdrachten worden studenten gecoacht door een assistent die als begeleider optreedt.

> Psychologische functieleer I

In dit opleidingsonderdeel worden volgende onderwerpen behandeld:

- × korte historiek van de experimentele psychologie en omschrijving van de informatieverwerkingsbenadering;
- × aandacht, met (a) selectieve aandacht in de verwerking van visuele en auditieve informatie, (b) vroege of late informatieselectie en de binding van perceptuele componenten, (c) hulpbrontheorieën, (d) automatische versus gecontroleerde informatieverwerking, en (e) aandacht in de controle van acties;
- × kortetermijngeheugen, met (a) sensorisch geheugen en precategoricale opslag, (b) evidentie voor een kortetermijngeheugensysteem, (c) het kortetermijsysteem als werkgeheugen;
- × langetermijngeheugen, met (a) visie op het langetermijngeheugen (gemaakte onderscheidingen), (b) episodisch geheugen (factoren die opslaan en terughalen van informatie beïnvloeden), (c) semantisch geheugen (netwerkvisie, activatiespreiding, priming, concepten);
- × interacties in het geheugen, met gebruik en verwerving van cognitieve schema's.

> Sociale psychologie I

In dit opleidingsonderdeel komen volgende onderwerpen aan bod:

- × omschrijving van de sociale psychologie, een kort historisch overzicht en een blik op de toekomst;
- × kennismaking met diverse vormen van empirisch onderzoek over sociale cognitie, sociale interactie en sociale beïnvloeding.
- × bespreking van de rol van ethische principes en waarden in sociaalpsychologisch onderzoek;
- × theorievorming en onderzoek over het sociaal zelfconcept, zelfwaardering en zelfpresentatie;
- × inleidend overzicht van persoonsperceptie, non-verbale communicatie, attributietheorie en integratie van sociale informatie;
- × bespreking van diverse vormen van vertekening zoals cognitieve heuristieken en confirmatievertekening;
- × kennismaking met attitudetheorieën, attitudeschalen, persuasieve communicatie en dissonantietheorie;
- × overzicht van sociale beïnvloedingsprocessen: conformiteit, inwilliging en blinde gehoorzaamheid.

> Differentiële psychologie

Het opleidingsonderdeel bestaat uit 4 delen.

- × basistheorieën en constructen over individuele verschillen: interesses, persoonlijkheidstrekken, intelligentie, behoeften, doelen en motieven, trekcomplexen;
- × verschillen tussen groepen: geslachtsverschillen, nationale en culturele verschillen;
- × basis van verschillen: evolutionaire verklaringsmodellen, culturele verklaringsmodellen;
- × studie van het individu: idiografisch perspectief.

> Geschiedenis van de psychologie

In dit opleidingsonderdeel worden de volgende onderwerpen behandeld:

- × de psychologie binnen de Griekse en Romeinse filosofie;
- × de psychologie van het vroege Christendom en de middeleeuwen;
- × de filosofische bevraging van de psyche in de Franse, Britse en Duitse tradities;
- × de negentiende-eeuwse basis van de wetenschappelijke psychologie;
- × de totstandkoming van de moderne psychologie, met bijzondere aandacht voor de belangrijke hedendaagse psychologische systemen, i.e. het Amerikaanse functionalisme en neo-functionalisme, de Gestalt-psychologie, de psychoanalyse, het behaviorisme, het cognitieve behaviorisme, en de humanistische psychologie.

> Statistiek I

In dit opleidingsonderdeel worden volgende onderwerpen behandeld:

- × beschrijvende statistiek;
- × associatiematen;
- × lineair regressiemodel;
- × kansverdelingen;
- × statistisch schatten;
- × statistisch toetsen.

> Methodologie

Uitgaande van een bezinning op wat wetenschap is, wordt de wetenschappelijke denkwijze en methodiek besproken. Vervolgens wordt de problematiek van het meten besproken en wordt bijzondere aandacht besteed aan de begrippen van betrouwbaarheid en validiteit in relatie tot meten en operationaliseren. Dat wordt dan toegepast op de problematiek van observatie en rondvraag. Ten slotte wordt de experimentele methodiek geschetst en wordt een kader aangereikt om onderzoek te situeren en te bespreken. Ook deontologische problemen in verband met onderzoek worden behandeld.

> Erfelijkheidsleer

In het opleidingsonderdeel worden volgende onderwerpen behandeld:

- × chromosomen en celdeling;
- × het menselijk genoom en de genen;
- × chromosomale aandoeningen;
- × chromosomenonderzoek;
- × monogenische aandoeningen;
- × DNA-onderzoek;
- × multifactoriële en mitochondriale aandoeningen;
- × genetica en kanker;
- × niet-mendeliaanse overerving;
- × genetische adviesverstrekking;
- × dragerschap- en presymptomatisch onderzoek;
- × prenataal onderzoek.

> Fysiologie

De cursus start met de situering van een aantal algemene fysiologische begrippen, zoals homeostase, en een elementaire inleiding tot de biochemie en celleer. Nadien worden de bouw en werking van enkele belangrijke organen en orgaanstelsels, en hun betekenis voor het functioneren van het menselijke lichaam besproken. De volgende orgaanstelsels en functies komen aan bod: het centraal en perifeer zenuwstelsel, de zintuigen, het hormoonstelsel, het spijsverteringstelsel, metabolisme, het geslachtsstelsel, het cardiovasculair stelsel en het respiratoir stelsel. Het zwaartepunt van de cursus ligt op het zenuwstelsel en het hormoonstelsel. Centraal hierbij staat de communicatie tussen de verschillende delen van het lichaam, en tussen het lichaam en de omgeving.

Statistiek was moeilijk omdat ik mijn oefeningen - die veel belangrijker zijn dan de theorie - niet goed bijhield noch schriftelijk herhaalde.

Kris, 3de jaar bachelor

> Filosofie

De cursus is opgevat als een inleiding tot de (geschiedenis van de Westerse) wijsbegeerte voor psychologiestudenten die geen specialisatie in de wijsbegeerte beogen. De cursus introduceert tot de belangrijkste vragen en problemen in metafysica, epistemologie, ethiek, en politieke en sociale filosofie en tot de voornaamste pogingen tot het argumentatief en redelijk beantwoorden van die problemen, voor zover relevant voor psychologiestudenten. De opbouw van de cursus volgt een historische lijn vanaf de presocratici tot enkele hedendaagse denkers.

De doelstelling de student zowel vertrouwd te maken met de resultaten van de wijsbegeerte als met haar werkwijze en methodes, wordt gerealiseerd door per 'grote denker' de bij hem centrale problemen en de antwoorden daarop te presenteren in een argumentatieve context. Telkens worden ook de alternatieve zienswijzen bij andere filosofen vermeld. Voor persoonlijke verwerking aangeboden korte oorspronkelijke teksten in Nederlandse vertaling, laten toe de betoogstijl van enkele wijsgeren persoonlijk te smaken. De keuze van de thema's per wijsgeer is gemotiveerd door een inschatting van het historische belang van de behandeling door de betrokken auteur(s).

De cursus omvat volgende onderwerpen:

- × inleiding 'wat is wijsbegeerte?';
- × de presocratici;
- × Plato en Aristoteles;
- × Hellenistische en Romeinse wijsbegeerte;
- × middeleeuwse wijsbegeerte (Augustinus, scholastiek en Arabische filosofie);
- × wetenschappen in de Moderne Tijden (experimentele methode);
- × filosofie in de Moderne Tijden (politieke filosofie in de renaissance, rationalisme en empirisme);
- × het Duitse idealisme: Kant, Hegel en Schopenhauer;
- × de 19de-eeuwse filosofie: in de ban van Hegel, in de ban van Schopenhauer;
- × de hoofdstromingen in de 20ste-eeuwse en actuele wijsbegeerte.

> Sociologie

Het voornaamste doel van het opleidingsonderdeel sociologie is het specifieke karakter van de sociologische benaderingswijze bij de studie van de maatschappij te belichten.

Er wordt vertrokken van de interrelatie tussen gedrag, interactie en sociale context. De verschillende deelopponenten van maatschappelijke organisatie – sociale structuur en cultuur – worden overlopen. Na deze afbakening worden enkele belangrijke maatschappelijke processen bestudeerd: institutionalisatie, socialisatie en sociale stratificatie.

Institutionalisatie heeft betrekking op de interrelatie tussen sociale structuur en cultuur. Bij socialisatie wordt aandacht gevraagd voor de sociologische visie op de ontwikkeling van de identiteit en voor de rol van het gezin, de school en leeftijdsgenoten bij de ontwikkeling van de persoonlijkheid. In het onderdeel sociale stratificatie maakt de student kennis met klassieke en hedendaagse (neo)marxistische en (neo) weberiaanse theorieën van sociale klasse en met de meest invloedrijke verklaringen voor de sociale ongelijkheid van vrouwen en mannen.

Vervolgens wordt aandacht besteed aan enkele deeldomeinen van de sociologie, t.t.z. de sociologie van afwijkend gedrag, de sociologie van de gezondheid, de sociologie van religie en de sociologie van sociale verandering. Zowel klassieke als hedendaagse theorieën komen aan bod.

In het laatste deel van de cursus worden de verschillende paradigma's van de sociologie belicht. Er wordt nagegaan hoe deze verschillende methodologische en inhoudelijke benaderingswijzen elkaar aanvullen bij de wetenschappelijke studie van de sociale werkelijkheid.

Weekschema eerste jaar

1ste semester

	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
8 u					
9 u				Ontwikkelings- psychologie I	
10 u		Erfelijkheids- leer		Oefeningen Ontwikkelings- psychologie I*	Methodologie
11 u					
12 u					
13 u			Statistiek I		
14 u	Sociale psychologie I			Algemene psychologie	
15 u					
16 u					
17 u	Algemene psychologie TOT 18.45 u.				
18 u					

Dit schema geldt als model, wijzigingen kunnen ieder jaar voorkomen.

2de semester

	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
8 u					
9 u					
10 u	Psychologische functieleer I	Fysiologie	Differentiële psychologie	Geschiedenis van de psychologie	Filosofie
11 u					
12 u			Fysiologie		
13 u					
14 u	Sociologie				
15 u					
16 u					
17 u					
18 u					

* oefeningen in groepen: uren en dagen kunnen variëren naargelang van de groepsindeling

Studieondersteuning

Beginnen aan universitaire studies betekent een grote verandering en aanpassing. Niet alleen is de groep studenten groter, het is vooral de hoeveelheid stof die omvangrijker is. Als student moet je bijgevolg beschikken over een flinke portie zelfstandigheid en doorzettingsvermogen. Dat is niet voor iedereen even gemakkelijk. Allerlei initiatieven met betrekking tot studieondersteuning begeleiden je in dat proces.

Onderwijs

Studeren begint in de les. In de lessen verneem je wat er van je verwacht wordt en hoe dat geëvalueerd zal worden. Je krijgt extra uitleg en illustraties die je inzicht zullen bevorderen. Je kunt vragen stellen aan de lesgevers (voor, tijdens en na de colleges) of aan de assistenten. Voor ieder vak is er een specifiek begeleidingsaanbod: vraagbaak, werkcolleges, spreekuren, computeroefeningen ... Hier verloopt de ondersteuning in kleinere groepen of zelfs individueel.

De Universiteit Gent beschikt ook over een elektronische leeromgeving onder de naam Minerva. Op die manier kan je op elk moment van de dag lesmateriaal of leeropdrachten bekijken of downloaden, opdrachten inleveren, online toetsen maken, communiceren met je lesgever en medestudenten ... Een pc met internetaansluiting volstaat om in de digitale leeromgeving te stappen. Dat kan via je eigen pc thuis of op kot, of in één van de pc-klassen van de Universiteit Gent.

We hadden de mogelijkheid om proefexamens te maken en waren dus al vertrouwd met het soort vragen en het multiplechoicesysteem toen we ons eerste examen moesten afleggen.

Evelyne, 3de jaar bachelor

Monitoraat

De problemen waar eerstejaars mee geconfronteerd kunnen worden, hebben soms te maken met de stof zelf maar meer nog met de manier van aanpakken. Vooral het 'zelfstandig studeren' blijkt één van de grootste uitdagingen te zijn. Op al deze gebieden is het monitoraat actief. Je kan er terecht met je vragen én er worden afzonderlijke sessies en proefexamens opgezet.

> Vragen

Bij de monitoren kan je terecht met vragen over je studiemethode (organisatie, planning, aanpak) en persoonlijke studiegebonden problemen.

Voorbeelden in dit verband zijn:

- je voelt je nogal onzeker;
- je stelt je de vraag of je een samenvatting moet maken en hoe je dat best doet;
- je weet niet hoe je jouw notities van een bepaalde cursus moet samenbrengen;
- je hebt vragen bij je studieplanning.

> Activiteiten

De activiteiten geven je een (beperkte) vakinhoudelijke studieondersteuning.

Sessies: in kleine groepjes word je geholpen om de inhoud van een bepaalde gedoceerde stof te verwerken. Leerstofgebonden studietips worden meegegeven.

Proefexamens: die geven je een goed beeld van het echte examen. Bovendien leer je omgaan met de veelgebruikte examenvorm 'multiple choice'. Tevens krijg je de kans om je leerstofbeheersing te toetsen. Behaalde punten op een proefexamen hebben geen invloed op het echte examen.

Feedbacksessies van de proefexamens: in groep worden oplossingsmogelijkheden, veel voorkomende fouten en studietips besproken.

> Principes

- Het initiatief om moeilijkheden en problemen te signaleren en om aan monitoraatactiviteiten deel te nemen, moet van de student zelf komen!
- Het monitoraat werkt autonoom, d.w.z. heeft geen enkele binding met een vakgroep of met een professor die verantwoordelijk is voor een opleidingsonderdeel.
- Een beroep doen op het monitoraat, aan activiteiten deelnemen, is steeds gratis!

> Website

www.monitoraatppw.UGent.be.

Trajectbegeleider

- geeft je individueel advies over je persoonlijk studietraject en studievoortgang (m.i.v. leerkrediet);
- begeleidt en geeft informatie bij de keuzemomenten tijdens je studieloopbaan (afstudeerrichting, minor/major, evt. heroriëntering ...), bij mogelijkheden inzake GIT (geïndividualiseerd traject), aanvragen van creditcontract, spreiding van studies enz.;
- helpt je bij heroriëntering (overstap naar andere opleiding).

De trajectbegeleider is bereikbaar in de Henri Dunantlaan 2, op de 1ste verdieping, lokaal 110.009.

Voor een gesprek maak je best een afspraak (luc.vansteenkiste@UGent.be of 09 264 62 71).

website: www.pp53.UGent.be/stb

Studieloopbaanadvies

Het Adviescentrum voor Studenten is het centrale aanspreekpunt van de Universiteit Gent voor informatie en advies in verband met de diverse aspecten van de studieloopbaan zowel voor, tijdens als na je universitaire studie. Je kan er ook terecht voor begeleiding bij specifieke studieproblemen en persoonlijke/psychologische problemen.

Facultaire studentenverenigingen

> Studentenraad PPSR

Aan de Universiteit Gent is er een uitgebreide inspraakmogelijkheid voor studenten. In de meeste commissies en raden is er een zitje voorzien voor de student. Ook binnen de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen is dat het geval.

De PPSR (Psychologische en Pedagogische StudentenRaad) wil binnen de eigen faculteit de krachten van de verschillende studentenvertegenwoordigers bundelen en op elkaar afstemmen. Ze wil meteen ook de democratische binding met de basis, zijnde 'alle' studenten, onderhouden en verbeteren.

Binnen de grote groep van de Facultaire StudentenRaden (FSR) is de PPSR erkend door de GSR (Gentse StudentenRaad), die de studentenvertegenwoordiging aan de gehele universiteit overkoepelt.

De studentenvertegenwoordiging heeft in het verleden al meermaals zijn nut bewezen, zoals bij het uitbreiden van de openingsuren van de bibliotheek, de bespreking van de programmahervormingen enz. In het begin van het academiejaar wordt in de auditoria en ad valvas bekendgemaakt waar en wanneer de eerste bijeenkomst plaatsvindt. Iedere student van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen is - evenals op alle vergaderingen van de PPSR - van harte welkom.

> Vlaamse Psychologische en Pedagogische Kring

Het VPPK is de faculteitskring voor de studenten van de faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen. Hun hoofddoel is de relaties tussen de studenten onderling te bevorderen.

De studentenvereniging organiseert elk academiejaar voor de studenten van de faculteit een aantal activiteiten op feestelijk, sportief en cultureel vlak. Elke maandag vindt er een clubavond plaats.

Daarnaast staat het VPPK ook in voor de boekenverkoop bij de start van het academiejaar. Zij bezorgen jullie de boeken en cursussen die jullie nodig hebben.

vppk@student.ugent.be www.vppk.be

Gewikt en gewogen

Een universitaire opleiding Psychologie start vanaf nul. Voorkennis is meegenomen, maar geen voorwaarde om te slagen. Wat studenten eventueel al weten over psychologie wordt op een fundamentele manier opnieuw bestudeerd.

Tal van studies wijzen uit dat het onmogelijk is te voorspellen wie wel of niet slaagt in een universitaire opleiding. Verschillende factoren spelen daarbij een rol.

Intelligentie

Intelligentie is een belangrijk studieobject van psychologen. De intelligentie, zoals die wordt gemeten door de huidige tests, is tot op zekere hoogte bepalend voor het al dan niet slagen aan de universiteit, zo blijkt uit onderzoeken.

Niet alle slimmerds slagen

Een bepaald niveau van intelligentie is noodzakelijk, maar de redenering 'hoe intelligenter, hoe beter de resultaten' gaat niet op. Dat heeft te maken met het feit dat, zodra je een bepaald intelligentieniveau bereikt hebt, andere factoren een sterke rol spelen: de studiestrategie, het studeergedrag en de persoonlijkheid bijvoorbeeld.

Met studiestrategie bedoelt men methodes en technieken die studenten stap voor stap leren aanwenden om de grotere hoeveelheden stof te verwerken. Daarnaast speelt inzet, motivatie en zelfvertrouwen (studeergedrag) een grote rol. Ook de persoonlijkheidsfactoren die te maken hebben met aanpassingsvermogen, realiteitszin, emotionele stabiliteit ... oefenen een niet te onderschatten invloed uit.

Wie overweegt psychologie te studeren mag zich aan een degelijke algemene vorming verwachten. Let wel: het is en blijft een wetenschap, ook al is het humaan. Als je niet van exacte wetenschappen houdt, zullen er elementen uit de opleiding psychologie je ook niet meteen bevallen. Je hebt les in grote groepen en mag pas praktijk verwachten vanaf het derde jaar. Na het tweede jaar moet je kiezen voor een bepaalde afstudeerrichting. Onderschat die keuze niet.

Pepijn, masterstudent

Unieke mix

Het is duidelijk dat niemand op al die factoren hoge toppen zal scheren. Ieder individu biedt zich aan met een unieke combinatie van sterke en minder sterke kanten. Een goed overdachte studiekeuze en de bereidheid om hard en regelmatig te studeren, zijn evenwel belangrijke garanties voor een succesvolle studie.

Statistiek

Toekomstige psychologen hebben vaak geen al te grote voorliefde voor wiskunde. Pure wiskunde komt echter niet in het studieprogramma voor. Wel vormt statistiek een belangrijk onderdeel van de opleiding. De cursus omvat een geheel van methodes om op een wiskundige manier resultaten van tests, observaties, enquêtes ... te verwerken, waaruit de studenten controleerbare besluiten kunnen trekken. Kennis van wiskunde uit het secundair onderwijs volstaat als voorkennis. Wie de theoretische en experimentele richting in wil, moet over een grotere wiskundekennis en -interesse beschikken. Ook de bedrijfspsychologie veronderstelt een meer mathematische aanpak van diverse onderwerpen. Wie wil kijken hoe het met zijn wiskundevoorkennis staat in functie van de vakken Statistiek die gegeven worden binnen de faculteit, kan terecht op: www.studerenaandefppw.UGent.be

Stabiliteit

Het is evident dat je geen psychologie moet studeren om je eigen problemen op te lossen. Anderzijds kun je van een achttienjarige doorgaans niet verwachten dat hij of zij over de maturiteit van een afgestudeerde beschikt.

De studie veronderstelt wel een kritische houding tegenover het eigen functioneren en een bereidheid tot blijvende groei daarin. De studie scherpt voorts allerlei vaardigheden aan: zich inleven in probleemsituaties maar ook er afstand van kunnen nemen, luisteren, spreken voor een groep, relatievaardigheden, enz.

Toelating

Een diploma van het secundair onderwijs geeft rechtstreeks toegang tot de bacheloropleiding (behalve voor de opleidingen Geneeskunde en Tandheelkunde). Wie hierover niet beschikt, neemt best tijdig contact op met het Adviescentrum voor Studenten voor meer informatie over afwijkende toelatingsvoorwaarden.

Bepaalde professionele bachelor-diploma's worden toegelaten tot het schakelprogramma, wat de totale studieduur verkort tot drie of vier jaar. (zie rubriek 'Bruggen van het professioneel hoger onderwijs naar de UGent': p. 14).

Mensenkennis

Psychologen bestuderen de mens en verzamelen zo mensenkennis. Een goed psycholoog dient bijgevolg over heel wat mensenkennis te beschikken.

De mensenkennis die we opdoen uit onze dagelijkse omgang met mensen, is evenwel doorgaans zeer subjectief. Wat we opmerken en registreren, hangt af van wat voor ons opvallend, belangrijk of bedreigend is. Zo gebeurt het dat het beeld dat we van iemand hebben, niet overeenkomt met wat anderen ervaren hebben.

Psychologie en mensenkennis draaien in feite om hetzelfde, maar wel op een heel andere manier.

Psychologie als wetenschappelijke disciplines is in eerste instantie begaan met de objectiviteit van de waarneming. Dat veronderstelt een kritische houding tegenover de gebruikte onderzoeksmethodes en ook tegenover zichzelf.

Academisch competent?!

In het hoger onderwijs vindt een langzame verschuiving plaats van kennisgericht opleiden naar competentiegericht begeleiden en beoordelen.

Ook in de academische opleidingen is meer en meer aandacht voor algemene competenties. Hiermee worden zaken bedoeld zoals het verwerken van informatie, creativiteit, communiceren, probleemoplossend denken ... Aan de Universiteit wordt uiteraard veel aandacht besteed aan de wetenschappelijke competenties. Je wordt ondergedompeld in de wereld van wetenschappelijk onderzoek en je leert hoe complexe theoretische en/of concrete problemen vanuit wetenschappelijke achtergrond worden benaderd.

Het zijn competenties die in heel veel werksituaties van onmisbaar belang zijn en die de eigenheid van een academisch diploma bepalen. Diploma's blijven uiteraard belangrijk maar bij sollicitaties wordt er steeds meer gepeild naar die achterliggende competenties.

Aan het werk

In de voorbije twintig jaar is het arbeidsveld voor psychologen grondig, bijna onherkenbaar veranderd. Psychologen vind je in alle domeinen van de samenleving terug. We maken hier een overzicht van de belangrijkste tewerkstellingssectoren per afstudeerrichting. Los van onderstaande indeling kunnen psychologen uit alle afstudeerrichtingen terecht in onderzoek en research en in het onderwijs.

> Afstudeerrichting klinische psychologie

Een eerste belangrijke tewerkstellingssector is de gezondheidszorg. In psychiatrische ziekenhuizen zijn psychologen verantwoordelijk voor diagnostiek, psychotherapie, en meer en meer ook voor de begeleiding en opleiding van verpleegkundigen, ergotherapeuten en andere paramedici. In de algemene ziekenhuizen zijn psychologen werkzaam op tal van afdelingen. Ze staan in voor patiëntenbegeleiding en revalidatie. Ook in de geestelijke gezondheidszorg buiten het ziekenhuis kan men bij psychologen terecht voor allerlei problemen van persoonlijke aard. Psychologen zijn eveneens tewerkgesteld in de forensische sector, de gehandicaptenzorg, de bijzondere jeugdzorg, de revalidatiecentra en de medisch-pedagogische instituten. In de Centra voor Leerlingenbegeleiding staan psychologen in voor schoolloopbaanbegeleiding (het leerproces, de keuzemomenten, sociaal-emotionele aspecten ...). Ten slotte vind je psychologen ook als zelfstandige: voltijds of deeltijds, vaak in een associatie met deskundigen uit andere disciplines.

> Afstudeerrichting bedrijfspsychologie en personeelsbeleid

Een geheel andere wereld is het werkterrein van de bedrijfspsychologen. Ze kunnen verbonden zijn aan het bedrijf zelf of werken binnen een selectie- of consultingbureau. Bedrijfspsychologen zijn veelal verantwoordelijk voor rekrutering, personeelsselectie, personeelsbeleid, organisatie-ontwikkeling, training ...

Ze worden eveneens opgeroepen om veranderingen binnen het bedrijf te begeleiden, bv. bij een vernieuwing in de organisatie, werkvormen, technologieën ...

Naast de privéondernemingen zijn er meer en meer openbare diensten, ziekenhuizen en andere organisaties geïnteresseerd in het efficiënt runnen van hun zaak. Bedrijfspsychologen kunnen hier een belangrijke bijdrage leveren.

> Afstudeerrichting theoretische en experimentele psychologie

Veel studenten uit deze afstudeerrichting komen terecht in het domein van onderzoek en research. Dat kan gebeuren aan de universiteit of in de onderzoekscentra van privéondernemingen: in laboratoria van farmaceutische bedrijven (bv. onderzoek naar de invloed van geneesmiddelen op het gedrag van dieren), in studiediensten van consumentenverenigingen of in de sector van de verkeerspsychologie. Sommigen houden zich met sportpsychologie bezig, anderen doen onderzoek voor constructeurs van computers.

Psychologen komen ook vaak terecht in allerlei onderzoeks- en vernieuwingsprojecten, gefinancierd door de overheid of de privésector. Ten slotte biedt ook het onderwijs een aantal mogelijkheden voor afgestudeerde psychologen: fulltime of gecombineerd met een andere job.

> Afstudeerrichting onderwijs

Studenten uit de afstudeerrichting Onderwijs hebben tewerkstellingsperspectieven in de sector van onderwijs en vorming. Studenten die ook de resterende 30 studiepunten van de Specifieke Lerarenopleiding opnemen na deze afstudeerrichting kunnen bovendien ook als lesgever in de psychologie terecht in secundair (2de en 3de graad) en hoger onderwijs.

> Psycholoog beschermd

Tot slot stippen we nog aan dat de titel van 'psycholoog' in België een wettelijke bescherming geniet: enkel Masters (Licentiaten) in de psychologie kunnen zich psycholoog noemen.

> Toekomst

Zoals we reeds opmerkten is het beroep van psycholoog in volle evolutie en tegen de tijd dat nieuwe studenten hun diploma als master behalen, kan het arbeidsveld er weer anders uitzien. Naarmate men op verschillende plaatsen in onze samenleving allerhande problemen wil oplossen, zullen specialisaties die nu nauwelijks of nog niet voorhanden zijn, meer en meer gevraagd worden: sportpsychologen, psychologen die zich hebben toegelegd op de 'derde leeftijd', verkeerspsychologen ...

Een tweede gegeven is de loskoppeling van diploma en de job, die meer dan vroeger een feit is geworden. Bij vacatures wordt minder vaak een specifiek diploma vereist. Er wordt een profiel uitgetekend van de kandidaat, en wie hieraan het best beantwoordt, wordt aangeworven.

Voor dat soort polyvalente functies komen vaak zowel psychologen als pedagogen in aanmerking en beide komen op hun beurt in concurrentie met afgestudeerden uit andere studierichtingen. Talenkennis, sociale vaardigheid, leiderschapskwaliteiten, kennis van informatica en dergelijke zijn belangrijke troeven op de arbeidsmarkt.

Waar de directe tewerkstellingskansen in het algemeen eerder beperkt zijn, heeft men er alle belang bij om die richting te kiezen die men meent aan te kunnen en graag wil volgen. De kansen op een uiteindelijke tewerkstelling zijn groter voor iemand die met overtuiging een eigen richting is ingeslagen, dan voor iemand die dit alleen uit opportunistische overwegingen doet.

Realiteitszin is echter nodig om de verworven kennis en vaardigheden en interesses zo te richten dat ze bruikbaar worden op een markt die erg concurrentieel is en waar de jobs niet altijd voor het grijpen liggen.

Kies vooral een opleiding die je graag wil doen en niet een waarmee je denkt later meer kansen op de arbeidsmarkt te hebben. Uiteindelijk kan je verschillende richtingen uit met een universitair diploma. Discipline en motivatie zijn absoluut essentieel om te slagen; daarom ook dat je een opleiding moet kiezen die je intrinsiek boeit.

Niels, 3de jaar bachelor

Nog meer info

Opleidingsaanbod UGent
www.opleidingen.UGent.be

Adviescentrum voor Studenten
www.UGent.be/adviescentrum

> De regionale studie-infodagen (sid-ins)

In alle Vlaamse provincies worden door scholen en Centra voor Leerlingenbegeleiding, op initiatief van het departement Onderwijs van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, speciale studie-informatiedagen georganiseerd. Ook de Universiteit Gent is daarop aanwezig met een aantal studieadviseurs en medewerkers uit de faculteiten.

> De brochures

Over elke bacheloropleiding van de Universiteit Gent bestaat een gedetailleerde brochure. De informatie over de masteropleidingen is gebundeld in afzonderlijke brochures per faculteit. Alle brochures kunnen op eenvoudige aanvraag verkregen worden in het Adviescentrum voor Studenten of via de website geraadpleegd worden (www.opleidingen.UGent.be ga naar de opleiding van je keuze via de rechterbalk).

> De infodagen aan de universiteit

De Universiteit Gent organiseert voor iedere opleiding een afzonderlijke infodag. Je kan ter plaatse de opleiding beter leren kennen. Door het contact met professoren, assistenten of ouderejaars kan je nagaan of je verwachtingen wel kloppen. Boven alles krijg je een beeld van wat je écht te wachten staat. Ook voor ouders worden er speciale infodagen georganiseerd. Een folder (incl. inschrijvingsstrook) kan je verkrijgen in je Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB), via het Adviescentrum voor Studenten of op de website (www.opleidingen.UGent.be > infodagen).

> Het Adviescentrum voor Studenten Universiteit Gent

Blijven er na een bezoek aan de sid-ins en infodagen en na het doornemen van de documentatie nog vragen over of wens je een persoonlijk gesprek, dan kan dat op het Adviescentrum. De studieadviseurs staan ter beschikking van toekomstige studenten en hun ouders. Voor een uitgebreide babbel is het wel wenselijk vooraf een afspraak te maken.

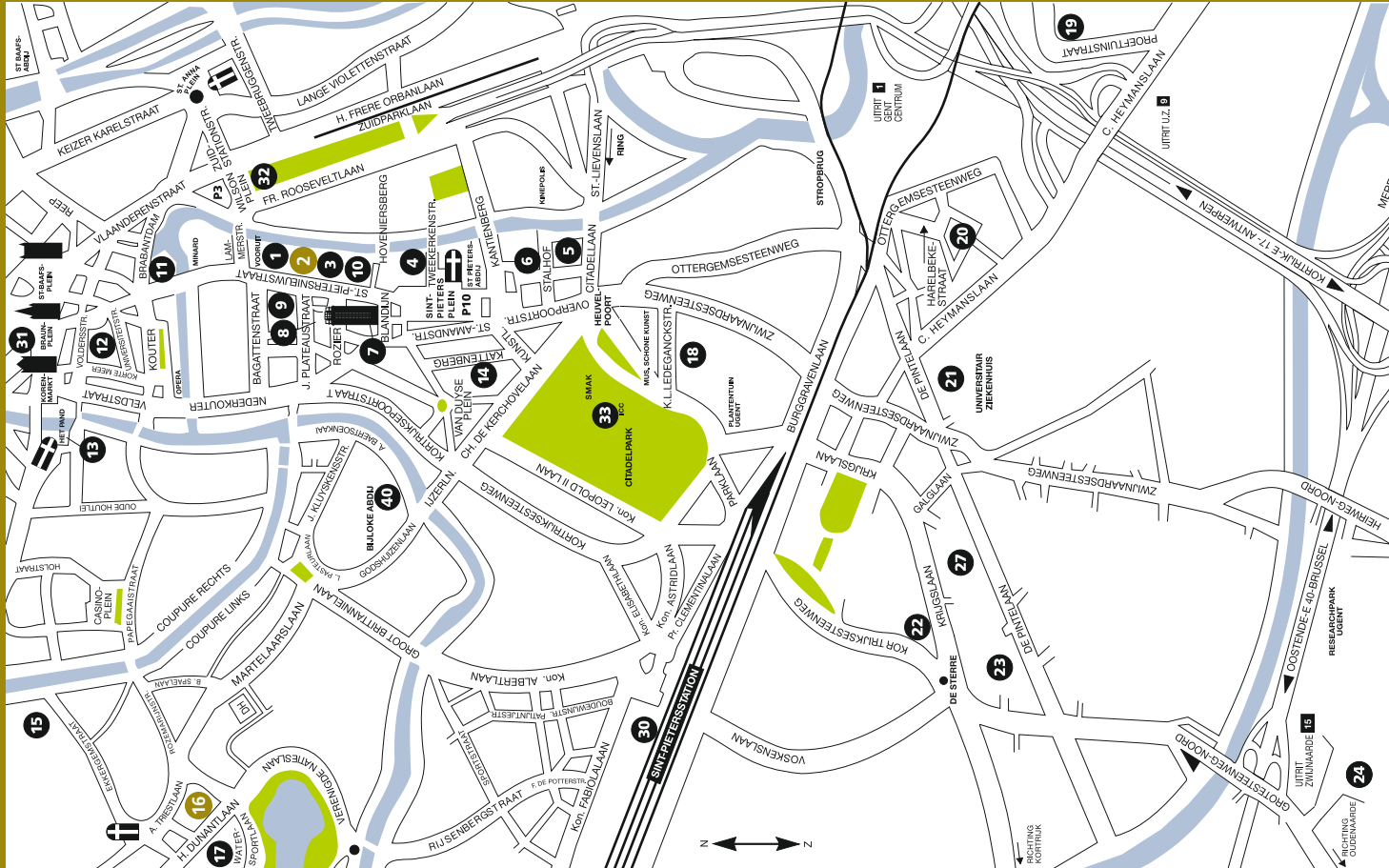
> De Universiteit Gent op internet

Up-to-date informatie over de Universiteit Gent kan je op elektronische wijze raadplegen. Wil je meer weten over een bepaalde vakgroep of over het onderzoek dat daar wordt verricht, wil je de exacte studieprogramma's kennen van alle opleidingen of ben je nog volop aan het zoeken en wil je in een notendop de verschillende kenmerken van de opleidingen raadplegen? Neem dan je surfplank en vereer ons met een bezoekje: **www.UGent.be**.

> Documentatie

Straks student in Gent: algemene kennismakingsbrochure voor de toekomstige student
Infodagen: data + inschrijvingsformulier voor de infodagen per opleiding; nieuwe versie december
Wonen in Gent: info over huisvesting; nieuwe versie januari
Vlot van start: info over vakantiecursussen en inschrijvingsmodaliteiten; nieuwe versie januari
Centen voor Studenten: info over studiefinanciering, sociaaljuridisch statuut ...; nieuwe versie februari.

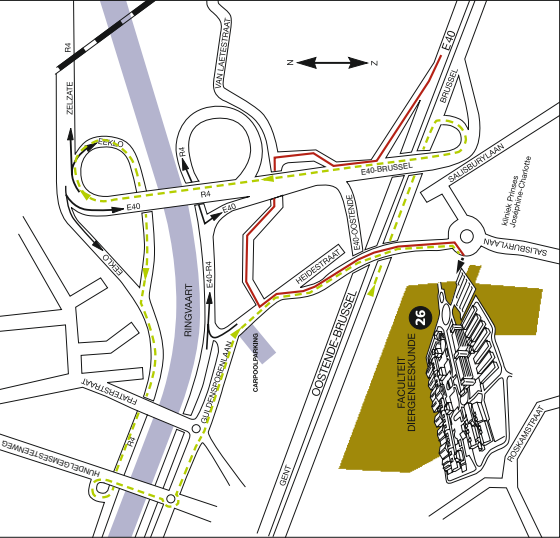

Stadsplan

2, 16	Belangrijkste leslokalen eerste jaar bachelor Psychologie
2	Adviescentrum voor Studenten
30	Station Gent Sint-Pieters

FACULTEITSGEBOUWEN

- 2, 7 Letteren en Wijsbegeerte
- 12 Rechtsgeleerdheid
- 12 Politieke en Sociale Wetenschappen
- 16 Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
- 4 Economie en Bedrijfskunde
- 18, 19, 23 Wetenschappen
- 3, 8, 24 Ingenieurswetenschappen en Architectuur
- 15 Bio-ingenieurswetenschappen
- 21 Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
- 17 Hoger Instituut voor Lichamelijke Opvoeding
- 20 Farmaceutische Wetenschappen
- 26 Diergeneeskunde

Voor alle verdere inlichtingen:

Adviescentrum voor Studenten

Directie Onderwijsaangelegenheden
Afdeling Studieloopbaanadvies
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Psychologie

Informatiebrochure bacheloropleidingen aan de Universiteit Gent 2012

- 1 Wijsbegeerte, Moraalwetenschappen
- 2 Taal- en letterkunde: twee talen
- 3 Oosterse talen en culturen
- 4 Oost-Europese talen en culturen
- 5 Afrikaanse talen en culturen
- 6 Geschiedenis
- 7 Kunstwetenschappen
- 8 Archeologie
- 9 Rechten
- 10 Criminologie
- 11 Politieke wetenschappen,
Communicatiewetenschappen, Sociologie
- 12 Psychologie
- 13 Pedagogische wetenschappen
- 14 Economie, Toegepaste economie,
Handelsingenieur
- 15 Wiskunde
- 16 Fysica en sterrenkunde
- 17 Informatica
- 18 Chemie
- 19 Biologie
- 20 Biochemie en biotechnologie
- 21 Geologie
- 22 Geografie en geomatica
- 23 Burgerlijk ingenieur
- 24 Burgerlijk ingenieur-architect
- 25 Bio-ingenieur
- 26 Geneeskunde
- 27 Tandheelkunde
- 28 Logopedie, Audiologie
- 29 Biomedische wetenschappen
- 30 Lichamelijke opvoeding en
bewegingswetenschappen
- 31 Revalidatiewetenschappen en
kinesitherapie (i.s.m. Arteveldehogeschool)
- 32 Farmacie
- 33 Diergeneeskunde